

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 5C/189/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814213928
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Šišková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3814213928.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Klaudiou Šiškovou v právnej veci navrhovateľa: mBank SPOLKA AKCYJNA, akciová spoločnosť, so sídlom Senatorska 18, Varšava, 00-950, Poľská republika, podnikajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky: mBank S.A., pobočka zahraničnej banky, IČO: 36 819 638, Pribinova 10, Bratislava, zastúpeného MCGA legal, s.r.o., IČO: 36 715 662, Partizánska 2, Bratislava, proti odporcovi: P. M., nar. XX.X.XXXX, bytom P., Š. XX/XX, o zaplatenie 2.891,75 eur s prísl. takto

rozhodol:

Súd konanie v časti o zaplatenie zmluvného úroku vo výške 16,5% ročne zo sumy 2.891,75 eur od 3.10.2011 do zaplatenia a v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 2.891,75 eur od 3.10.2011 do 12.10.2011 **z a s t a v u j e .**

Vo zvyšku súd návrh **z a m i e t a .**

Súd odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom podaným proti odporcovi domáhal zaplatenia sumy 2.891,75 eur so zmluvným úrokom vo výške 150,28 eur, úrokmi z omeškania vo výške 1.541,51 eur, úrokmi z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 2.891,75 eur od 3.10.2011 do zaplatenia, zmluvnými úrokmi vo výške 16,5% ročne zo sumy 2.891,75 eur od 3.10.2011 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že s odporcom uzatvoril zmluvu o poskytnutí hotovostného úveru „mPôžička“ č. 4200845559, na základe ktorej mu poskytol hotovostný úver s dohodnutou úrokovou sadzbou vo výške 16,5% ročne. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Všeobecné obchodné podmienky a prílohou, k zmluve je aj Harmonogram splátok. Odporca sa so splácaním úveru dostal do omeškania s viac ako dvomi splátkami. Z dôvodu omeškania odporcu navrhovateľ v zmysle zmluvy podľa čl. 2 bodu 2.3.5 všeobecných obchodných podmienok od zmluvy písomne dňa 3.10.2011 odstúpil. Na základe uvedeného sa navrhovateľ domáha, okrem zaplatenia dlžnej istiny, aj zaplatenia dohodnutého úroku vo výške 16,5% ročne a zákonných úrokov z omeškania.

Pred prvým pojednávaním navrhovateľ vzal svoj návrh v časti o zaplatenie zmluvného úroku vo výške 16,5% ročne zo sumy 2.891,75 eur od 3.10.2011 do zaplatenia a v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 2.891,75 eur od 3.10.2011 do 12.10.2011 späť.

Odporca sa na pojednávanie bez ospravedlnenia nedostavil. V písomnom vyjadrení k návrhu na začatie konania zo dňa 9.1.2015 uviedol, že nedisponuje takou hotovosťou, aby mohol uhradiť celý dlh naraz a požiadal o splátkový kalendár so splátkami 100,- eur mesačne.

Súd konal v neprítomnosti odporcu podľa § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a vykonal dokazovanie výsluchom právneho zástupcu navrhovateľa, oboznámením obsahu zmluvy o poskytnutí hotovostného úveru mPôžička zo dňa 6.10.2008, žiadosti o poskytnutie hotovostného úveru zo dňa 6.10.2008, harmonogramu splátok, výpisu z účtu odporcu, odstúpenia od zmluvy zo 4.10.2011, návrhu úhrady dlhu, obchodných podmienok poskytovania hotovostných úverov mPôžička v mBank („Všeobecné podmienky), všeobecných podmienok BRE Bank SA, pobočka zahraničnej banky v Slovenskej republike, vyjadrenia odporcu z 9.1.2015, ako aj oboznámením obsahu ostatného spisovného materiálu a zistil tento skutkový a právny stav:

Na základe žiadosti odporcu zo dňa 6.10.2008 o poskytnutie hotovostného úveru mPôžička uzatvorili účastníci v rovnaký deň, t.j. 6.10.2008 Zmluvu o poskytnutí hotovostného úveru mPôžička HMP000679852. Na základe predmetnej zmluvy navrhovateľ poskytol odporcovi úver v sume 100.000,- Sk (3.319,39 eur) na obdobie 60 mesiacov, pričom konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na 4.10.2013. RPMN v zmluve uvedená nebola. V zmluve si účastníci dohodli pohyblivú úrokovú sadzbu vo výške 16,50% ročne v čase uzavretia zmluvy. Celkové náklady spojené s úverom predstavujú sumu 47.629,68 Sk (1.581,02 eur) podľa údajov platných v čase uzavretia zmluvy. Priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver bola v danom období 22,21%. Výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov boli uvedené v prílohe č. 1 tejto zmluvy. Výška mesačnej splátky bola dohodnutá na sumu 2.458,45 Sk (81,86 eura) s termínom splatnosti k 6. dňu v mesiaci. Prvá splátka bola splatná dňa 6.11.2008 a posledná dňa 4.10.2013.

Navrhovateľ poskytol predmetný úver formou prevodu peňažných prostriedkov na účet odporcu a odporca predmetný úver čerpal. Z výpisu z účtu odporcu vyplýva, že zo strany odporcu bola uhradená suma celkom 1.255,13 eur s tým, že posledná platba z jeho strany bola poukázaná dňa 3.8.2011 v sume 81,61 eur. Ďalšie platby už nepoukázal.

Vzhľadom k tomu, že odporca bol v omeškaní so splácaním predmetného úveru, navrhovateľ dňa 04.10.2011 odstúpil od Zmluvy o poskytnutí hotovostného úveru mPôžička reg. č. 520700-4200845559/8360 a vyzval odporcu na úhradu dlhu vzniknutého v súvislosti s odstúpením od Zmluvy o poskytnutí hotovostného úveru mPôžička v celkovej výške 3.985,36 eura ku dňu 04.10.2011. V zmysle predmetného odstúpenia zmluva zanikne v deň doručenia tohto odstúpenia. Z dokladu predloženého navrhovateľom odstúpenie od zmluvy odporca prevzal dňa 12.10.2011.

Podľa § 2 písm. a), b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „zákon č. 258/2001 Z.z.“), spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme, zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 5 zákona č. 258/2001 Z. z., ak bol spotrebiteľský úver poskytnutý na zakúpenie tovaru alebo poskytnutie služby, veriteľ je oprávnený od zmluvy odstúpiť, ak je spotrebiteľ v omeškaní jednej splátky za časové obdobie dlhšie ako tri mesiace alebo dvoch splátok.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka, od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka, odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone stanovenej /§ 101 až 110/. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 107 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (v znení účinnom od 1.5.2014) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ je právnická osoba so sídlom v Poľskej republike, bolo potrebné posúdiť právomoc slovenských justičných orgánov a použitie právneho poriadku na daný právny vzťah. Podľa čl. 16 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach môže druhý účastník zmluvy žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko. Odporca ako spotrebiteľ má bydlisko na území Slovenskej republiky, z uvedeného teda vyplýva, že vo veci je daná právomoc slovenských justičných orgánov. Podľa čl. 3 ods. 1 Nariadenia č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky sa zmluva spravuje právnym poriadkom, ktorý si zvolia zmluvné strany. V danom prípade si účastníci vo Všeobecných podmienkach, ktoré sú súčasťou zmluvy, dohodli, že ich právny vzťah sa riadi predpismi slovenského právneho poriadku.

Súd s poukazom na citované ustanovenia právny vzťah medzi účastníkmi konania založený Zmluvou o poskytnutí hotovostného úveru mPôžička zo dňa 6.10.2008 považoval jednoznačne za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka a zároveň konštatoval, že ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. a), b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Je nepochybné, že navrhovateľ bol v čase uzavretia zmluvy veriteľom a odporca bol v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľom. Vzhľadom na uvedené tiež platí, že zákon o spotrebiteľských úveroch patrí do oblasti predpisov občianskeho práva a je vo vzťahu k Občianskeho zákonníku lex specialis. Uvedené znamená, že pokiaľ určité otázky nie sú výslovne upravené zákonom č. 258/2001 Z. z. použijú sa na ich riešenie príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, vrátane všeobecných ustanovení o záväzkoch. Aj v zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sa nemôžu odchyliť od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa.

Listom zo dňa 04.10.2011 navrhovateľ odstúpil od Zmluvy o poskytnutí hotovostného úveru mPôžička podľa § 506 Obchodného zákonníka, ako aj v súlade s ustanovením 2.3.5 Obchodných podmienok z dôvodu porušenia povinností riadneho a včasného splácania úveru zo strany odporcu. Zároveň vyzval

odporcu k zaplateniu aktuálneho dlhu vo výške 3.985,36 eur, ktorý mu umožnil zaplatiť formou 24 mesačných splátok vo výške 170,- eur mesačne s účinnosťou od 15.11.2011 k 15. dňu v mesiaci.

Ak navrhovateľ ako veriteľ odstúpil dňa 04.10.2011 v zmysle ustanovenia 2.3.5 Obchodných podmienok poskytovania hotovostného úveru mPôžička v mBank, pričom odstúpenie bolo odporcovi doručené 12.10.2011 - ako vyplýva z dokladu o doručení predloženého navrhovateľom, došlo k zániku predmetnej Zmluvy o poskytnutí hotovostného úveru mPôžička zo dňa 6.10.2008. V zmysle § 506 Obchodného zákonníka sa navrhovateľ voči odporcovi domáha zaplatenia neuhradenej istiny v sume 2.891,75 eur, spolu s vyčísleným zmluvným úrokom v sume 150,28 eur, vyčíslenými úrokmi z omeškania v sume 1.541,51 eur a úrokmi z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 2.891,75 eur od 13.10.2011 až do zaplatenia.

Avšak na základe vykonaného dokazovania a v zmysle § 5 zákona č. 258/2001 Z. z. a § 48 ods. 1 a 2, § 54 ods. 1 a § 457 Občianskeho zákonníka dospel súd k záveru, že ak navrhovateľ listom zo dňa 04.10.2011, ktorý bol odporcovi doručený dňa 12.10.2011, odstúpil od predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, došlo k jej zrušeniu od začiatku a účastníci predmetnej zmluvy sú si povinní v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka vrátiť všetko, čo podľa nej dostali. V zmysle § 39, § 54 ods. 1, § 48 a § 457 OZ je nutné konštatovať, že zmluva sa zrušuje s účinkami od začiatku ex tunc (§ 48 ods. 2) a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezodhodné obohatenie, náhrada škody), účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia podľa § 457 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade vzniká právo navrhovateľa domáhať sa od odporcu vrátenia poskytnutého úveru, nie však úrokov za úver zo zmluvy zrušenej s účinkami od jej vzniku (v tejto súvislosti súd uvádza, že aj v prípade, že by navrhovateľ od zmluvy neodstúpil, súd by úver považoval za bezúročný a bez poplatkov vzhľadom k tomu, že v zmluve chýba údaj o RPMN, čo má podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru). Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovenia Občianskeho zákonníka zavádzajú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka evidentne zhoršujú jeho postavenie. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa o vrátenie plnenia úrokov napriek ich zrušeniu popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc, postavenie spotrebiteľa zhoršuje, inými slovami povedané dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa zmluvy dohodnutej medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy Občianskeho zákonníka. Nemožno tiež prehliadnuť, že je to navrhovateľ ako dodávateľ, ktorý naformuloval zmluvu a dobrovoľne sa rozhodol využiť ustanovenia zmluvy o odstúpení, aj keď existujú iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia. Ustanovenie článku obchodných podmienok, podľa ktorého má spotrebiteľ plniť zmluvné povinnosti aj napriek odstúpeniu od zmluvy, je upravené pre odporcu nevýhodnejšie oproti úprave v § 48 v spojení s § 457 Občianskeho zákonníka. Za daného stavu majú teda prednosť ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v rámci spotrebiteľského práva (tento názor vyplýva napr. z rozhodnutia KS v Trenčíne č.k. 17Co/50/2012). Ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka je v súlade s právom Európskej únie, ktoré umožňuje členským štátom prijať na ochranu spotrebiteľa aj prísnejšie ustanovenia, než aké odporúča Smernica rady 93/13/PHS. Súdom prináleží súdna kontrola zmluvných podmienok a dokonca aj abstraktná kontrola zmlúv (§ 153 ods. 3, 4 Občianskeho súdneho poriadku) s cieľom vylúčiť zo života bežných ľudí neprímerané podmienky, ktoré zhoršujú kvalitu života.

Vzhľadom k tomu, že vzťah medzi navrhovateľom a odporcom je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, súd musí v zmysle ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. z úradnej povinnosti skúmať, či nárok navrhovateľa nie je premlčaný. Ako bolo uvedené, navrhovateľ od zmluvy s odporcom odstúpil a účinky odstúpenia nastali 12.10.2011. Od tejto doby si navrhovateľ mohol uplatniť voči odporcovi svoj nárok na vydanie bezodhodného obohatenia. Premlčacia doba je podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka 2 roky a v danom prípade uplynula 12.10.2013. Navrhovateľ návrh na súd podal až dňa 25.7.2014, teda po uplynutí premlčacej doby. S prihliadnutím k týmto skutočnostiam návrh navrhovateľa súd považoval z dôvodu premlčania za nedôvodný, a preto ho zamietol.

Navrhovateľ pred prvým pojednávaním vzal svoj návrh v časti o zaplatenie sumy zmluvného úroku vo výške 16,5% ročne zo sumy 2.891,75 eur od 3.10.2011 do zaplatenia a v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 2.891,75 eur od 3.10.2011 do 12.10.2011 späť. Súd preto

podľa § 96 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku tento prejav navrhovateľa vzal iba na vedomie a konanie v tejto časti zastavil.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Odporca mal v konaní plný úspech, má preto nárok na náhradu trov konania. Odporcovi však v konaní žiadne trovy nevznikli, preto súd rozhodol tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne prostredníctvom tunajšieho súdu v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie účastníkov konania, voči ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom odvolateľ vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu, čoho sa odvolaním domáha, musí byť podpísané a datované. Odvolanie možno zdôvodniť len skutočnosťami uvedenými v § 205 ods. 2 O.s.p..